

Nadużywanie detencji wobec migrantów i uchodźców

19 marca 2014

Cypryjskie służby imigracyjne rutynowo zbyt długo przetrzymują migrantów oczekujących na deportację i osoby starające się o status uchodźcy w warunkach podobnych do więziennych, dowodzą najnowsze badania Amnesty International. Osoby przetrzymywane to także syryjscy uchodźcy i kobiety, które rozłączono od małych dzieci.

Materiał dowodowy zgromadzony przez badaczy AI podczas ostatniej wizyty na Cyprze wskazuje na nadużywanie prawa unijnego przez władze tego kraju. Prawo to dopuszcza detencję migrantów i osób starających się o status uchodźcy, ale traktuje ją jako ostateczne rozwiązanie. Cypr stosuje automatyczne umieszczanie migrantów w ośrodkach detencyjnych. Ta praktyka jest pogwałceniem prawa międzynarodowego.

„Przetrzymywanie ludzi w zamknięciu przez długie miesiące to przykład wyjątkowego braku współczucia oraz całkowitego lekceważenia władz Cypru dla ich międzynarodowych zobowiązań” – powiedziała Weronika Rokicka, koordynatorka kampanii Amnesty International. „To straszne, gdy pomyśli się, że na terytorium UE ludzie tak długo przetrzymywani są w warunkach więziennych, mimo że nie popełnili żadnego przestępstwa. Amnesty International obawia się, że Cypr stosuje rutynową detencję migrantów, aby poniżyć i zniechęcić potencjalnych migrantów i osoby starające się o status uchodźcy do przyjazdu” – dodała Weronika Rokicka.

W przynajmniej dwóch sytuacjach kobiety odłączono siłą od ich dzieci. Jedno miało 19 miesięcy, drugie 3 lata. Dzieci oddano do pomocy społecznej. Obie kobiety opisywały, jak straszny efekt miała separacja na ich dzieci. Jedna mówiła, że jej synek ciągle płakał, miał sińce pod oczami i miała trudności z

karmieniem go. Inna mówiła, że jej dziecko nie mówiło, ani nie uśmiechało się przez ten krótki czas, na jaki pozwalały widzenia w ośrodku detencyjnym. Kobiety mieszkały na Cyprze wiele lat, obie były żonami obywateli Unii Europejskiej, a ich dzieci miały obywatelstwo UE.

„Nie ma usprawiedliwienia dla odłączania kobiet od ich dzieci, w sytuacji, w której te nie popełniły przestępstwa. Traktowanie migrantów na Cyprze można w tym momencie uznać za poniżające i nieadekwatne” – zaznaczyła Weronika Rokicka.

Przynajmniej jedna osoba czekała na deportację w ośrodku detencyjnym w Menogia bez przerwy przez 22 miesiące. Maksymalny czas, na który zezwala prawo UE, to 18 miesięcy.

„Ośrodek w Menogii nie jest więzieniem tylko z nazwy. Za podwójnym metalowym ogrodzeniem, wysokim na kilka metrów, migranci przetrzymywani są w ciężkich warunkach i mogą wychodzić z budynku jedynie na 2,5 godziny dziennie” – mówi Weronika Rokicka.

Przetrzymywani umieszczani są po 8 osób w pomieszczeniu liczącym 18 metrów kwadratowych. Większość miejsca zajmują metalowe łóżka piętrowe. Drzwi celi są zamykane między 22:30 a 7:30.

Detencja jako narzędzie kontroli migracji powinno być stosowane jako rozwiązanie ostateczne. Władze muszą udowodnić, że jest to rozwiązanie niezbędne w danej sytuacji, a inne środki są niewystarczające. Na Cyprze detencja to stała praktyka.

„Cypryjskie władze, chcąc zaprezentować się jako te, które twardą ręką radzą sobie z imigracją, zamykają migrantów w sposób arbitralny i bezwzględny. Wiele osób nie otrzymują odpowiednich informacji o powodach przetrzymywania oraz o tym, co się z nimi stanie” – dodaje Weronika Rokicka.

Władze Cypru powiedziały Amnesty International, że stosowane

są alternatywy dla detencji, ale badania pokazują, że bardzo rzadko są wykorzystywane. Decyzje o detencji są wydawane automatycznie z decyzją o deportacji, bez rozważania alternatyw. Władze cypryjskie przyznały, że zwykle tak się dzieje.

Wcześniej Amnesty International prowadziła badania w cypryjskich ośrodkach detencyjnych w 2011 roku. Jedyną pozytywną zmianą, która nastąpiła od tego czasu, to zaprzestanie umieszczania migrantów w centralnym zakładzie karnym w Nikozji.

Amnesty International podczas badań w marcu dotarła do 9 potencjalnych uchodźców z Syrii przetrzymywanych w Menogii. Przynajmniej jeden z nich starał się o status uchodźcy. „To niewyobrażalne, że cypryjskie władze przetrzymują Syryjczyków skoro oficjalne stanowisko władz Cypru mówi o wstrzymaniu wszelkich deportacji do Syrii” – zauważa Weronika Rokicka. Władze Cypru przekonywały Amnesty International, że wszyscy Syryjczycy otrzymują jakąś formę ochrony międzynarodowej. „Przetrzymywanie Syryjczyków w ośrodkach detencyjnych to znak, że inni Syryjczycy nie są mile widziani na Cyprze” – konkluduje Weronika Rokicka.

Na początku marca badacze Amnesty International spotkali dwie kobiety, które odłączono od dzieci w momencie zatrzymania. Jedna z nich miała 28 lat, a jej synek 19 miesięcy, wciąż karmiła piersią. Została aresztowana po tym, jak złożyła wniosek o pobyt stały – jest żoną obywatela Rumunii i zawsze miała uregulowany status. Nie wiedziała, dlaczego ją aresztowano. Jej synka zabrali pracownicy pomocy społecznej i pozwalano jej widywać się z nim na karmienie 3 razy dziennie na 20 min.

Druga kobieta, obywatelka Sri Lanki, została umieszczona w ośrodku detencyjnym w Menogii po aresztowaniu jej męża, także obywatela Rumunii. Zarzucano im, że zawarli fikcyjne małżeństwo, mimo że test DNA potwierdził, że mężczyzna jest

ojcem jej dziecka. Podczas przetrzymywania w ośrodku mogła widywać się z 3-letnim synkiem na pół godziny dwa razy w tygodniu.

Obie kobiety zostały wypuszczone z ośrodka. Pierwsza spędziła w nim 4 dni, druga 4 tygodnie.

Przeprowadzone przez Amnesty International badania są kontynuacją badań z 2011-12 roku, kiedy opublikowano raport „Kara bez winy. Detencja migrantów i osób starających się o status uchodźcy na Cyprze” („Punishment without Crime. Detention of Migrants and asylum-seekers in Cyprus”).

Publikacja badań następuje kilka dni przed posiedzeniem Rady Europejskiej, gdzie będzie podejmowana decyzja m.in. przyszłość unijnej polityki azylu i migracji, oraz w momencie, gdy rozpoczyna się kampania wyborcza do Parlamentu Europejskiego. W dniach 20-24 marca w Brukseli oraz w krajach UE, w tym również w Polsce, sekcje Amnesty International organizują akcje na rzecz praw uchodźców i migrantów.

Źródło: [Amnesty International](#)